

OP 'E SCHOS- TIENMAANTEL: BALSTIENEN

Doe wi'j indertied examen 'Stellingwarfs veur beginners' deden, mossen wi'j ok een opstel maeken. Daar konnen wi'j kiezen uut verschillende onderwarpen of titels, o.e. et onderwarp 'Balstienen'. Ik heb doe een aander onderwarp keuzen, want ik dochte: 'wat moej' now over balstienen vertellen'. Zo docht ik tot een week of wat terogge. Doe zag ik bi'j grote Jan Wuben een bulte balstienen naost de schure liggen. Doe ik daar dichte bi'j was, miende ik da'k een stemmegien heurde. En ja heur, doe ik goed luusterde, heurde ik iene van die balstienen krimmieren van 'Wat is het hier hiete in die verrekte zonne'.

Ik hadde mit him te doen en zee: 'Waoromme bi'j hier dan daele streken aj' zoe'n hekel an de zonne hebben?'

Doe dee hi'j mi'j een lang verhaal, wat ik hier mit zien eigen woorden weergeve.

'Duzenden jaoren leden woonde ik mit mien Heit en Mem, breurties, zussies en een grote mennigte familieleden en kennissen op Ieslaand. Wat hadden we et daar prachtig. Wat weren wi'j gelukkig. Dag en naacht onder een dikke koele deken van sni'j en ies. Doe kwam, wat de meensken hier de iestied numen. De ieskappe begon te schoeven naor et zuden. Mit dat schoevende ies kwammen wi'j te lane in wat jim de Stellingwarven numen. Et ies begon te smulden en wi'j bleven achter in de dunen, de bossen en de heidevelden van de Stellingwarven. Op zekere dag begonnen de boeren oons te verzaemelen. Ze legden oons stief tegen mekeer an in 't zaand. Dan konnen ze, zo ze zeden, mit dreuge voeten bi'j huus kommen. Sommigen van oons, die wat meer uut de kluten wassen weren, wodden deur de meensken argens te pronke zet. Zo hadden wi'j een omke, 'Dikke Folkert' nuumden wi'j him, die hadde een middellijn van wel twee meter. Die staot now nog argens an de Schoterlaanseweg in Hoornsterzwaog te pronke. Wi'j vunnen et eerst wel gezellig, zo mit mekaander in 't zaand, mar o wee as de zonne d'r op braande. Dan kreej' d'r piene van in je stienen kop.

En dan kwammen weer die peerden, mit heur iezers onder de poten, die traptten genaodeloos over je henne. Soms leuten ze dan ok nog van die waarme viegen valen. Dan zatten wi'j daegen in de staank.

Bi'j de winterdag, as d'r een pak sni'j lag, vuulden we oons

een betien gelokkiger. Dat dee oons wat an Ieslaand daenken. Mar de pret duurde nooit lange, want Lutske, de vrouw van Jan Wuben, kwam morgens al gauw mit de zooltpot en vot was oonze doonsdeken. En die pekel kreej' toch een jokte van op je kop mien jonge, dat was gewoon niet uut te holen.

Allienig zaoterdags was et wat plezieriger. Dan kwam de dochter van Jan Wuben mit emmers lekker waeter. Ze schrobde oons lekker schone en masseerde oonze koppen mit wit zaand. Daar knapten we zuver van op. Mar dat schrobden gong hoe langer hoe vaeker over.

'Die vrouwluden van tegenworrig gaon liever te fitnissen dan dat ze warken', zegt Jan Wuben. 'Ik smiet die hiele balstieneboel d'r uut. Te kun ja subsidie kriegen op arfverhadding. Beton is vule makkeliker'.

Ere morgens kwam d'r een grote mesiene. Die scheuf oons allemaole op een grote bulte. De ondersten stikten haost en de bovensten kregen piene in heur kop van de branende zonne. 'Wat moe'n we toch mit die brut', zee Jan Wuben. 'De VAM wil die troep niet iens hebben'. Mar Lutske, die nog al pronkerig uutvalen is, kreeg een plannegien.

'Wi'j mossen d'r mar een mooie rotstuun van maeken', zee ze. Ze leut Wiebe Westra van Haulerwiek kommen en die maekte een plan veur een rotstuun. Ik heb begrepen, dat hi'j oons allemaole mooi opstellen wil, mit bloemen op 'e achtergrond. Ik hope al da'k een plakken kriege een betien in 't schaad, onder de oolde vleerpolle. We bin winterdag dan ok van die pekeltroep of. Ik hope al daj' oons dommiet nog es opziken'.

Dat he'k beloofd.